

Hikaye Dinleme ve Hikaye Okuma

Dr. Beniko Mason

Bu metinler Dr. Rahim Sarı tarafından Türkçeye çevrilmiştir

Dil Edinimi Nasıl Gerçekleşir?

Son kırk yıl boyunca yapılan araştırmalar şunu göstermiştir:

1. Duyduğumuzu ve okuduğumuzu anladığımızda, yani "anlaşılabilir dil girdisi" aldığımızda dili ediniriz.
2. Öğrencilerin bir dil ediniminde iyi ilerleme sağlamak için büyük miktarda zengin (ilgi çekici) anlaşılabilir dil girdisi almaları gerekir;
3. İkinci bir dili edinenler de, ilk dili edinenler gibi benzer aşamalardan geçerler.
4. Bir dili edinmek ve öğrenmek aynı şey değildir;
5. Bilinçli bir şekilde öğrenilen dil kuralları gerçek iletişimde yararlı değildir; bunlar sadece yazılı bir dilbilgisi veya kelime sınavına girdiğimizde ve bazen yazımızı düzenlememizde yardımcı olurlar.
6. Öğrenciler bir dil sınıfında savunma, endişe ve tehdit altında olmamalıdır.

Anlama-Temelli Yöntemler

Yabancı dil programımız şu anki dil edinimi teorisine dayanan metodolojiyi kullanmaktadır:

Kullanılan yöntemler anlama temelli olup öğrencilere zengin ve ilginç anlaşılır dil girdisi sağlamayı vurgulamaktadır. Okuma ve dinleme girdileri o kadar ilgi çekici olmalıdır ki öğrenciler etkinlikteki mesaja kendilerini kaptırmalı ve bir başka dilde dinleme ve okuma yaptıklarını unutmamalıdır. Süregelen çalışmalar bu yöntemleri kullanan öğrencilerin geleneksel sınıf öğrencilerinden daha çok dil edindiklerini ve daha fazla keyif aldıklarını doğrulamaktadır. Anlaşılabilir dil girişi kullanarak dersler farklı şekillerde işlenebilmektedir. Biz burada sadece ikisini açıklayacağız; Hikaye Dinleme ve Hikaye Okuma.

Hikaye Dinleme ve Hikaye Okuma

Hikaye dinlemesi yapılan bir derste, öğretmen bir hikaye anlatır. Bu genellikle zamanın süzgecinden geçmiş bir masal veya peri masalıdır. Öğretmen, çizimler ve diğer görsel yardımlar, tahtaya yazılan kelimeler, öğrencilerin ana dillerinin ara sıra kullanılması ve öğrencilerin mevcut güncel kültürel bilgilerinden faydalanılması gibi birçok farklı türde desteğin yardımıyla hikayeyi anlaşılabilir hale getirir. Bu tür bir desteğin kullanılması öğrencilerin hikayenin içeriğini kolayca anlayabilmelerini sağlar.

Unutulmamalıdır ki, dil edinimi ancak öğrencilerin duydukları ya da okuduklarını anladıklarında mümkündür.

Hikaye-Okuma etkinliği öğrencilerin okuduklarını anlaşılır ve keyifli bulmaları için çok ilgi çekici metinlerle, kademeli olarak ve nazikçe uygulanır. Amacımız, okul programının sonunda öğrencilerin kendi başlarına kalmalarından itibaren onlarda

©All rights reserved by Beniko Mason and the Stories First Foundation 2017.

Materials are for personal and educational use only and may not be used for commercial purposes of any kind. Works may only be copied or transmitted as published. Adaptations or derivative works are the exclusive right of the Stories First Foundation. This handout and others can be found at <http://storiesfirst.org>

Hikaye Dinleme ve Hikaye Okuma

Dr. Beniko Mason

dil edinimi sürecini devam ettirecek bir zevk (için) okuma alışkanlığı oluşturmaktır. Bu amaca ulaşmak için, öğrencilerin okulda iken en azından orta seviyede dil yetileri geliştirmelerinde yardımcı olmalıyız. Bu şekilde öğrenciler daha sonraları bir dildeki normal hayattaki “gerçek” işitsel ve yazılı girdilerin bir kısmını anlayabilecek seviyeye gelmiş olacaktadırlar

Başka bir deyişle, **amacımız öğrencileri okuldaki süreçte dili mükemmel kullanır haline getirmek değil, onların dil edinimlerini kendi başlarına sürdürebilecekleri yani dışarıdan dil girdisi alabilecekleri özerk edinciler haline gelmelerine yardımcı olmaktır.**

Öğrenciler İçin Maliyet Sıfır

Hikaye dinlemenin öğrencilere maliyeti yoktur. Öykü dinleme dersleri için satın alınacak ders kitabı veya çalışma sayfası yoktur. Hikaye dinleme etkinlikleri öğretmenin oluşturduğu metinlerden ve okul kütüphanesinden alınan kitaplardan yapılan okumalarla yapılır.

Sınıfta Başka Neler Yapılıyor?

Dil dersleri eğlenceli olmalıdır, ancak bu sınıfın yalnızca şarkı ve oyunlarla doldurulduğu anlamına gelmemektedir. Zira bu tür etkinlikler çoğunlukla mükemmel dil edinimi için gerekli olan zengin girdiyi içermemektedir. Diğer yandan, ara sıra oyun, şarkı, sanat çalışması, yazma ve diğer etkinlikler sınıfa bir değişiklik ve renk katmaktadır.

Konuşma ve Yazma

Mevcut araştırmalara göre, birkaç cümleyi aşan ve bazı ezberlenmiş şiirlerin ötesinde konuşma ve yazma kabiliyeti, **anlaşılabilir girdi yoluyla geliştirilen dil yeterliliğinin sonucudur.** Kolayca ve kendiliğinden dil üretebilecekleri seviyeye gelmek için öğrencilerin çok fazla dil girdisi duymaları ve okumaları gerekmektedir. Sınıflarımız konuşma ve yazma faaliyetleri içerebilir, ancak programın özünü zengin ve ilginç dinleme ve okuma girdileri oluşturmaktadır.

Değerlendirme

Öğrencilerden dinledikleri hikayenin bir özetini resimlerle veya kendi ana dillerinde yazarak ifade etmeleri istenecektir. Bu özetlerin örnekleri gelişim değerlendirmesi veya ilerleme raporları olarak kullanılacaktır. İngilizce yeterlikleri geliştikçe, öğrencilerin hikayenin özetini giderek hedef dilde yazmaya başladıklarını görülmüştür.

©All rights reserved by Beniko Mason and the Stories First Foundation 2017.

Materials are for personal and educational use only and may not be used for commercial purposes of any kind. Works may only be copied or transmitted as published. Adaptations or derivative works are the exclusive right of the Stories First Foundation. This handout and others can be found at <http://storiesfirst.org>

Hikaye Dinleme ve Hikaye Okuma

Dr. Beniko Mason

Kanıt

Araştırma bulguları, anlaşılabilir dil girdisi sağlanmasının dil becerilerinin geliştirilmesi için etkili olmasının yanı sıra oldukça verimli olduğunu da göstermiştir. Bu yöntemde öğrenciler, her bir ders saati başına geleneksel yöntemlerden çok daha fazla dil edinimi (gelişimi) göstermektedirler. Hikaye dinlemenin sözcük dağarcığını artırmada etkili bir yöntem olduğu tekrar tekrar teyit edilmiştir. Benzer şekilde, süregelen çalışmalar zevk için okumanın standart testlerdeki başarıyı artırmanın yanı sıra okuma, yazma, kelime bilgisi ve dilbilgisi geliştirme yetkinliğini geliştirmede de üstünlüğünü doğrulamıştır.

Bu konudaki araştırmalara ücretsiz olarak şu adresten ulaşabilirsiniz:

<http://ks-cho.net/> (Kyung Sook Cho);

<http://web.ntpu.edu.tw/~lwen/publications.html> (Sy-ying Lee);

<http://ksmith.bravesites.com/> (Ken Smith);

<http://beniko-mason.net> (Beniko Mason);

www.sdkrashen.com (Stephen Krashen).

<http://storiesfirst.org> (Kar amacı gütmeyen Stories First organizasyonu)

Size ve öğrencilerinize stresten uzak dersler dilerim,

Beniko Mason

©All rights reserved by Beniko Mason and the Stories First Foundation 2017.

Materials are for personal and educational use only and may not be used for commercial purposes of any kind. Works may only be copied or transmitted as published. Adaptations or derivative works are the exclusive right of the Stories First Foundation. This handout and others can be found at <http://storiesfirst.org>